

مزایای استفاده از نور طبیعی در فضاهای داخلی مسکونی در جهت ارتقا کیفیت زندگی

الهام ثامنی توسروندانی^{۱*}، امیررضا کریمی آذری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تحصیلات تکمیلی (علوم تحقیقات رشت) (samenielham.t@gmail.com)

۲- استادیار، گروه معماری، دانشکده معماری و هنر، دانشگاه گیلان، رشت، ایران (fnp_ce@yahoo.com)

چکیده

از میان حواس پنجگانه انسان بینایی به عنوان مهمترین حس انتقالی در میان دیگر حواس است، و در منتقل کردن احساسات و ادراکات مختلف به مغز انسان، نقش مهمی دارد. در این انتقال، عناصر و عوامل بسیاری از جمله نور از اهمیت ویژه و بسزایی برخوردار است. روشن است که هستی و بقای بشریت و همچنین یادگیری، آرامش، پیشرفت و ارتقای کیفیت زندگی اغلب انسان ها در گرو نگاه کردن و دیدن است، و لازمه دیدن، نور است. و از طرفی یکی از مهمترین ویژگی های فضاهای داخلی مسکونی که نقش مهمی در تامین نیازهای فیزیولوژیکی، روانشناختی و زیبایی شناختی افراد ساکن در آن بازی می کند، نور و روشنایی طبیعی است که عدم توجه به آن و به کارگیری نا مناسب آن در فضا می تواند تاثیرات مخربی را بر سلامت جسمی و روحی، رفتار ها و نگرش ها، همچنین حالات و عملکرد منفی ساکنان خود داشته باشد. نور روز طبیعی می تواند تقاضا برای سیستم روشنایی الکتریکی را کاهش دهد. پنجره ها مزیت مضاعفی برای دید به فضای بیرون و ارتباط با مردم در جهان خارج را فراهم می سازد. که این ارتباط می تواند مزایای روانشناختی و فیزیولوژیکی مهمی را فراهم سازد. روش تحقیق در پژوهش حاضر توصیفی است. و ابزار مورد استفاده در این تحقیق پرسشنامه می باشد. و جامعه آماری آن افراد ساکن در خانه های آپارتمانی واقع در شهر رشت می باشد. پرسشنامه محقق ساخت، اجرا شده و با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل و بررسی شده است. در این مقاله سعی شده است تا ضمن نشان دادن اهمیت نور، با توجه به تاثیرپذیری جسم و روان انسان از نور و همچنین دست یابی به میزان و نحوه تاثیر عوامل گوناگون و متغیر های کنترل شده ای از قبیل جهت پنجره، درصد سطح شیشه خور، ارتفاع دست انداز، میزان شفافیت پنجره بر بهره گیری مناسب از نور روز در منازل مسکونی مورد بررسی قرار گیرد. نتایج نشان دهنده آن است که نور یکی از مهمترین عوامل تاثیر گذار بر کیفیت زندگی افراد است. با بهره گیری مناسب از نور طبیعی روز می توان شاهد افزایش کیفیت روشنایی فضا، سطح سلامت جسمی، روحی و در نتیجه کارایی افراد و افزایش سطح کیفیت زندگی آنها بود. اهمیت و ضرورت تحقیق جایی نماینگر می شود که خانه های امروزی کمتر فاقد آرامش، احساس تعلق به مکان، گرمی و صمیمیت و احساس امنیت می باشد که سرانجام با نحوه فضا سازی در معماری با استفاده از نور طبیعی می توان طوری فضا سازی نمود که محل سکونت دارای کیفیت زندگی در فضاهای مسکونی باشد. به وسیله نور پردازی می توان در جهت درک حس فضایی تلاش نمود.

واژه های کلیدی: نور طبیعی، معماری، فضای مسکونی، کیفیت زندگی